

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 9. 7. 2013
SWD(2013) 264 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE POSÚDENIA VPLYVU

NÁVRH SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o balíku cestovných služieb a asistenčných cestovných službách, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 a smernica 2011/83/EÚ a ktorou sa zrušuje smernica Rady 90/314/EHS

{COM(2013) 512 final}
{SWD(2013) 263 final}
{SWD(2013) 266 final}

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE POSÚDENIA VPLYVU

NÁVRH SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o balíku cestovných služieb a asistenčných cestovných službách, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 a smernica 2011/83/EÚ a ktorou sa zrušuje smernica Rady 90/314/EHS

1. ÚVOD

1.1. Politický kontext

Trh cestovného ruchu zohráva v súčasnom európskom hospodárstve ústrednú úlohu.

Kľúčovou úlohou Európskej únie je vytvoriť regulačný rámec, ktorý poskytuje dostatočnú ochranu spotrebiteľov, aby si títo mohli s dôverou kupovať dovolenky kdekoľvek v Únii. Zároveň musia byť v záujme zvýšenia hospodárskej súťaže na trhu zaistené rovnocenné podmienky pre podniky v oblasti cestovného ruchu.

Prijatie smernice o balíku cestovných služieb v roku 1990 malo významný prínos pre rozvoj jednotného trhu pre významnú časť trhu cestovného ruchu a vytvorilo významné práva pre európskych cestujúcich. Vzhľadom na rozvoj internetu a popularitu nových spôsobov, ktoré spotrebiteľia využívajú na nákup dovoleniek, sa však uplatniteľnosť tejto smernice na všetky tieto nové produkty cestovného ruchu stala neistou.

O modernizáciu smernice o balíku cestovných služieb opakovane žiadali tak príslušné odvetvia ako aj organizácie spotrebiteľov. Revízia smernice o balíku cestovných služieb bola taktiež výslovne naplánovaná v Európskom programe pre spotrebiteľov a je uvedená v prílohe II k Aktu o jednotnom trhu II.

1.2. Vymedzenia pojmov

- **Nezávislé cestovné služby** — služba cestovného ruchu, ako napr. let, ubytovanie alebo prenájom vozidla, ktorá je nakupovaná ako samostatný produkt, t. j. zakúpená samostatne a neponúka sa v kombinácii s inými službami cestovného ruchu, a to aj v prípade, ak cestujúci v rámci tej istej cesty alebo dovolenky využíva niekoľko služieb cestovného ruchu.
- **Vopred stanovený balík služieb** — kombinácia služieb cestovného ruchu vopred určená organizátorom a pozostávajúca aspoň z dvoch z nasledujúcich služieb: 1) preprava cestujúcich, 2) ubytovanie a 3) iné služby cestovného ruchu, ktoré nie sú doplnkom dopravy alebo ubytovania a tvoria významnú časť balíka služieb (napr. prenájom vozidiel).
- **Kombinované cestovné služby**¹ — kombinácia služieb cestovného ruchu, pričom sa aspoň dve z uvedených služieb, ako sú napr. lety, pobyt v hoteloch alebo prenájom vozidla nakupujú na jednu cestu alebo dovolenku, a to buď od rovnakého dodávateľa

¹ Kombinované cestovné služby sú zo strany odvetvia často označované ako dynamické balíky služieb. Pojem „kombinované cestovné služby“ je preto synonymom dynamických balíkov služieb a tieto dva pojmy sa budú v celom dokumente používať ako zameniteľné najmä v súvislosti s výsledkami Štúdie o škodách spôsobených spotrebiteľom, ktorí využívajú dynamické balíky cestovných služieb.

alebo od dodávateľov využívajúcich procesy asistovanej rezervácie, pričom môže kupujúci zlúčiť príslušné služby cestovného ruchu podľa svojich preferencií (služby „šité na mieru“). Kombinované cestovné služby majú na rozdiel od vopred stanovených služieb balíkov služieb dynamický charakter a je možné ich rozdeliť do dvoch hlavných podkategórií:

- **Balíky služieb poskytované „jedným obchodníkom“:** spotrebiteľia môžu prispôbiť obsah cesty alebo dovolenky svojim potrebám, a to buď na jednej webovej stránke alebo v jednej pobočke cestovnej kancelárie, pričom majú počas celého rezervačného procesu možnosť slobodne si zvoliť jednotlivé cestovné zložky. Tieto cestovné služby zostavuje jeden obchodník (a to aj na žiadosť cestujúceho) a sú ponúkané alebo predávané spôsobom typickým pre balíky služieb, napr.:
 - ponúkané, predávané alebo účtované za súhrnnú cenu,
 - predávané v rámci rovnakej rezervácie,
 - zahrnuté do jednej zmluvy, alebo
 - propagované alebo predávané pod pojmom „balík služieb“ alebo pod iným podobným pojmom.
- **Cestovné služby poskytované viacerými obchodníkmi:**
 - balíky služieb poskytované „viacerými obchodníkmi“: rozdiel medzi „balíkom služieb poskytovaným viacerými obchodníkmi“ a „balíkom služieb poskytovaným jedným obchodníkom“ je v tom, že balík služieb poskytovaný „viacerými obchodníkmi“ je zostavený niekoľkými obchodníkmi a má **aspoň jednu z charakteristík typických pre balík služieb** tak, ako je uvedené vyššie v prípade balíka služieb poskytovaného „jedným obchodníkom“. Týka sa to aj prípadov, keď je meno cestujúceho alebo údaje potrebné na uzatvorenie rezervácie predmetom výmeny medzi obchodníkmi, a to najneskôr v čase, keď je potvrdená rezervácia prvej služby;
 - Asistenčné cestovné služby poskytované „viacerými obchodníkmi“ sú kombináciou služieb cestovného ruchu, keď jeden obchodník cielene uľahčuje obstarávanie služieb cestovného ruchu od iného obchodníka počas jednej návštevy na mieste predaja alebo prostredníctvom prepojených rezervačných online systémov. V takýchto prípadoch spotrebiteľia uzatvárajú samostatné zmluvy s príslušnými poskytovateľmi služieb a nevyskytujú sa žiadne prvky typické pre balíky služieb (pozri vyššie).

1.3. Konzultácie a expertíza

Komisia usporiadala dve verejné konzultácie (v rokoch 2008 a 2009) a viacero seminárov so zainteresovanými stranami (v rokoch 2009, 2010 a 2012). GR JUST zároveň spolupracovalo s príslušnými útvarmi prostredníctvom riadiacej skupiny pre hodnotenie vplyvu (IASG), ktorá bola prvýkrát zvolaná v júni 2009 a zišla sa trikrát.

1.4. Špecifické charakteristiky balíka cestovných služieb a platný právny rámec

Hoci sa niektoré horizontálne pravidlá na ochranu spotrebiteľa vzťahujú aj na zmluvy uzatvárané v prípade balíka cestovných služieb, nie sú v nich upravené osobitné aspekty, ktoré sú s týmito zmluvami spojené, ako je napríklad povinnosť informovať o trase cesty, vymedzenie zodpovednosti v prípade problémov pri poskytovaní balíka služieb a povinné

požiadavky na ochranu pred platobnou neschopnosťou. V nariadeniach o právach cestujúcich sa stanovujú osobitné práva cestujúcich, iba pokiaľ ide o dopravné služby, avšak nie vo vzťahu ku kombinácii rôznych služieb cestovného ruchu.

2. VYMEDZENIE PROBLÉMU

Smernica o balíku cestovných služieb sa v priebehu rokov osvedčila a viedla k vytvoreniu samostatného trhu. Vzhľadom na silnejúci trend nákupov ciest online sa však oblasť jej pôsobnosti stala nejasnou a zastaranou. V dôsledku toho si už podniky v rámci vnútorného trhu nekonkurujú rovnakým spôsobom a pri snahe rozšíriť svoju pôsobnosť do zahraničia čelia prekážkam. Zastaranosť oblasti pôsobnosti smernice má za následok značnú ujmu spotrebiteľov, ktorí často nakupujú nechránené produkty v domnienke, že chránené sú. Iné zastarané a nejasné ustanovenia súčasnej smernice vedú ku vzniku zbytočných nákladov pre podniky a spotrebiteľov.

2.1. Súvislosti vymedzenia problému - zmeny na trhu cestovného ruchu

73 % domácností v EÚ malo v roku 2011 prístup k internetu. Takmer dve tretiny občanov EÚ využíva internet aspoň raz týždenne. Viac než polovica užívateľov internetu sa radí medzi „pravidelných používateľov“, ktorí na internete surfujú každý deň alebo takmer každý deň. Služby cestovného ruchu sú najobľúbenejšou kategóriou produktov nakupovaných online.

Internet zmenil spôsob, akým spotrebiteľia organizujú svoje dovolenky. Kombinované cestovné služby sú na vzostupe: údaje ukazujú, že 23 % občanov EÚ si dovolenku zakúpilo takýmto spôsobom, ale údaje sú podstatne vyššie pre Írsko (46 %), Švédsko (44 %), Taliansko (36 %) a Slovinsko (42 %).

2.2. Kľúčové problémy, ktorým čelia podniky

2.2.1. Absencia jednotných pravidiel

Zmeny na trhu viedli k situácii, keď podniky, na ktoré sa vzťahuje smernica o balíku cestovných služieb, podliehajú odlišným pravidlám a nesú iné náklady v porovnaní s tými podnikmi, na ktoré sa smernica nevzťahuje, alebo ktoré usudzujú, že tomu tak je, hoci sa uchádzajú o priazeň tých istých zákazníkov. Priemerné náklady podnikov na dosiahnutie súladu s právnymi predpismi sa odhadujú na 10,5-12,5 EUR na jeden balík služieb.

2.2.2. Zbytočné/neoprávnené náklady na dosiahnutie súladu s právnymi predpismi

Niektoré ustanovenia smernice sa stali zastaranými alebo začali iným spôsobom predstavovať pre podniky zbytočnú záťaž. To sa vzťahuje predovšetkým na zastarané požiadavky na informácie (napr. osobitné požiadavky na brožúry alebo last-minute rezervácie), nedostatočné obmedzenie zodpovednosti organizátora v prípadoch, keď nie je z dôvodu zásahu vyššej moci možné zabezpečiť spiatočnú cestu podľa plánovaného harmonogramu, a zdvojenie nákladov na služobné cesty, ktoré sú organizované spoločnosťami špecializovanými na riadenie korporátnej politiky cestovania (ak tieto spoločnosti poskytujú podobnú úroveň ochrany, aká existuje v rámci smernice o balíku cestovných služieb).

2.2.3. Nezrovnalosti medzi právnymi systémami členských štátov, ktoré vedú k prekážkam cezhraničného obchodu

Súčasná smernica je založená na minimálnej harmonizácii, čo vedie k právnym nezrovnalostiam medzi členskými štátmi. Táto roztrieštenosť spôsobuje dodatočné náklady potrebné na dosiahnutie súladu s predpismi pre podniky, ktoré sa chcú zaoberať cezhraničným obchodom (2 eurá na jeden balík služieb, čo znamená, že takéto podniky platia celkovo 12,5 - 14,5 EUR za jeden balík služieb). Tieto dodatočné náklady vyplývajú z rôznych požiadaviek

na informácie, rôzneho rozsahu pôsobnosti pravidiel ochrany, rozdielov v systémoch ochrany pred platobnou neschopnosťou spolu s nedostatkom vzájomného uznávania a rôznymi vnútroštátnymi pravidlami týkajúcimi sa zodpovednosti jednotlivých strán.

2.3. Kľúčové problémy spotrebiteľov

2.3.1. Ujma spotrebiteľa, ktorú utrpel užívateľ kombinovaných cestovných služieb

Štúdia o ujme spotrebiteľa odhaduje ročnú osobnú ujmu spotrebiteľa, ktorú utrpeli užívatelia kombinovaných cestovných služieb v EÚ-27, na viac ako 1 miliardu EUR netto (t. j. po kompenzácií). Je to spôsobené tým, že problémy týkajúce sa kombinovaných cestovných služieb sú častejšie a spôsobujú v priemere väčšiu ujmu ako tie, ktoré súvisia s problémami spojenými s vopred stanovenými balíkmi služieb. Obzvlášť škodlivá pre spotrebiteľov by mohla byť platobná neschopnosť organizátora alebo poskytovateľa služieb. Pre spotrebiteľov je často zložitá pochopiť, či sú kombinované cestovné služby, ktoré si zakúpili prostredníctvom obchodníka, chránené alebo nie. 67 % spotrebiteľov, ktorí si kombinované cestovné služby zakúpili cez sprostredkovateľa s fakturáciou od rôznych spoločností, sa skutočne mylne domnievalo, že v prípade úpadku niektorej z nich získajú refundáciu. Tieto nejasnosti by mohli spôsobiť závažné ujmy najmä v prípadoch, keď spotrebiteľia zistia, že nie sú chránení pred úpadkom cestovnej spoločnosti až vtedy, keď sú ponechaní napospas v zahraničí a nemôžu získať svoje peniaze späť.

2.3.2. Ujma spotrebiteľa vyplývajúca z nejasných a zastaraných pravidiel

Do určitej miery trpia ujmu aj tí spotrebiteľia, ktorí si kupujú „chránené“ vopred stanovené balíky služieb. Je to spôsobené tým, že niektoré ustanovenia smernice sú nejasné, zastarané alebo nespĺňajú primerané očakávania dnešných spotrebiteľov. To sa vzťahuje predovšetkým na neisté pravidlá týkajúce sa zodpovednosti, neistotu vo vzťahu k cenám, nedostatok práva na ukončenie zmluvy a ťažkopádny prístup k spravodlivosti.

2.4. Status quo — základný scenár

Bez dodatočnej verejnej intervencie by zistené problémy pretrvávali. Z dlhodobého hľadiska by sa pravdepodobne prehĺbili z dôvodu rastúcej popularity internetu a kombinovaných cestovných služieb.

2.5. Má Únia právo konať?

Právnym základom pre činnosť EÚ je článok 114 zmluvy, v ktorom sa ustanovuje, že „Európsky parlament a Rada [...] prijímajú opatrenia na aproximáciu ustanovení zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré smerujú k vytváraniu a fungovaniu vnútorného trhu.“ V článku 114 ods. 3 sa navyše uvádza, že „Komisia vo svojich návrhoch podľa odseku 1, ktoré sa týkajú zdravia, bezpečnosti, ochrany životného prostredia a ochrany spotrebiteľa, berie za základ vysokú úroveň takejto ochrany, prihliadajúc najmä na vývoj vychádzajúci z nových vedeckých poznatkov.“

Cieľ spočívajúci v zlepšení ochrany spotrebiteľa a súčasnom odstránení právnej roztrieštenosti a narušenia hospodárskej súťaže na vnútornom trhu nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov.

3. POLITICKÉ CIELE

Všeobecným cieľom je prispieť k lepšiemu fungovaniu vnútorného trhu v sektore balíkov cestovných služieb a dosiahnuť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa v tomto sektore.

4. MOŽNOSTI POLITIKY

4.1. Vymedzené možnosti politiky

- **Možnosť č. 1 — Zachovanie statusu quo — základný scenár (možnosť politiky č. 1)**
- **Možnosť č. 2 — Usmernenia (možnosť politiky č. 2)**
- **Možnosť č. 3 — Označenie balíka cestovných služieb (čiastkový variant A) a/alebo požiadavka na obchodníkov predávajúcich asistenčné cestovné služby, aby uviedli, že predmetné služby nepredstavujú balík služieb — tzv. upozornenie „Nejde o balík služieb“ (čiastkový variant B) (možnosť politiky č. 3)**
- **Možnosť č. 4 — Zrušenie smernice a samoregulácia (možnosť politiky č. 4)**
- **Možnosť č. 5 — Modernizácia smernice a rozšírenie jej uplatňovania na balíky služieb poskytovaných „jedným obchodníkom“ (možnosť politiky č. 5)**

Politická možnosť č. 5 zahŕňa revíziu súčasnej smernice o balíku cestovných služieb, objasnenie jej rozsahu pôsobnosti tým, že sa doň výslovne zahrnie balík služieb poskytovaných „jedným obchodníkom“, a aktualizáciu a zlepšenie viacerých ustanovení.

- **Možnosť č. 6 — Odstupňovaný prístup — modernizácia smernice a rozšírenie jej uplatňovania na balíky služieb poskytovaných „jedným obchodníkom“ ako aj na balíky služieb poskytovaných „viacerými obchodníkmi“, pričom by sa na asistenčné cestovné služby poskytované „viacerými obchodníkmi“ uplatňoval miernejší režim (možnosť politiky č. 6)**

Táto možnosť zahŕňa možnosť politiky č. 5 (všetky navrhované politické opatrenia) doplnenú o rozšírenie rozsahu pôsobnosti smernice o balíku cestovných služieb prostredníctvom odstupňovaného prístupu.

- balíky služieb poskytovaných „viacerými obchodníkmi“, t. j. všetky „nové balíky služieb“ by podliehali rovnakému režimu ako vopred stanovené balíky služieb (vrátane plnej zodpovednosti za poskytovanie balíka služieb a povinnosti obstarat' si ochranu pred platobnou neschopnosťou),

- asistenčné cestovné služby poskytované „viacerými obchodníkmi“ by mali byť predmetom miernejšieho režimu obmedzeného na ochranu pred platobnou neschopnosťou a povinnosť jasným a zreteľným spôsobom prehlásiť, že každý poskytovateľ služby bude výhradne zmluvne zodpovedný za výkon svojej služby (možnosť politiky č. 3B),

- **Možnosť č. 7 — Modernizácia smernice a rozšírenie jej uplatňovania na balíky služieb poskytovaných „jedným obchodníkom“ ako aj na cestovné služby poskytované „viacerými obchodníkmi“ (možnosť politiky č. 7)**

Táto možnosť zahŕňa možnosti politiky č. 5 a č. 6, pričom by sa na všetky asistenčné cestovné služby poskytované „viacerými obchodníkmi“ vzťahovali požiadavky smernice o balíku cestovných služieb. To znamená, že by sa všetky povinnosti a záväzky uplatňovali aj na asistenčné cestovné služby poskytované „viacerými obchodníkmi“.

- **Možnosť č. 8 — „Smernica o cestovnom ruchu“ (možnosť politiky č. 8)**

Táto možnosť zahŕňa možnosť politiky č. 7 doplnenú o rozšírenie rozsahu pôsobnosti na všetky nezávislé cestovné služby. Pri tejto možnosti by sa v zásade uplatňovali rovnaké pravidlá na všetky služby cestovného ruchu bez ohľadu na to, či sa produkt ponúka/predáva ako súčasť balíka služieb alebo ako samostatný produkt.

4.2. Vyradené možnosti politiky

Navrhuje sa vyradiť možnosť politiky č.8, pretože je možné väčšinu z najbežnejších problémov spotrebiteľov s nezávislými cestovnými službami úspešne riešiť v rámci existujúcich horizontálnych právnych predpisov, za predpokladu že na vnútroštátnej úrovni dochádza k zodpovedajúcemu vymáhaniu predpisov.

5. POSÚDENIE VPLYVOV

5.1. Posúdenie možnosti politiky č. 2 — Usmernenia

Táto možnosť politiky predpokladá zachovanie smernice o balíku cestovných služieb v jej súčasnej forme a prípravu usmernení. Mohla by sa tak do určitej miery zvýšiť zrozumiteľnosť právnych predpisov pre podniky a spotrebiteľov. V porovnaní so základným scenárom by táto možnosť prispela len k veľmi malému zníženiu ujmy spotrebiteľov, a to v dôsledku lepšieho vykonávania smernice o balíku cestovných služieb podnikmi a prísnejšieho vymáhania predpisov v členských štátoch. Keďže však pokyny nie sú vo svojej podstate právne záväzné, je tento prínos neistý.

5.2. Posúdenie možnosti politiky č. 3 — Označenie balíka cestovných služieb (možnosť politiky č. 3 A) a/alebo upozornenie „Nejde o balík služieb“ (možnosť politiky č. 3 B), možnosť doplnenia iných možností politiky

Ako by si spotrebiteľia čoraz viac uvedomovali skutočnosť, že rovnaké označenie platí v celej EÚ, možnosť politiky č. 3 A by pravdepodobne viedla k spravodlivejšej hospodárskej súťaži medzi rôznymi aktérmi na trhu, a preto by mohla posilniť fungovanie vnútorného trhu. Prostredníctvom označenia by sa mohla znížiť miera ujmy spotrebiteľov, keďže by sa mohli rozhodovať na základe úplných informácií. Očakáva sa, že uvedené označenie (možnosť politiky č. 3 B) bude účinnejšie ako označenie balíka cestovných služieb, pretože negatívna informácia by varovala tých spotrebiteľov, ktorí by si inak mohli kúpiť nechránenú cestovnú službu pod dojmom, že sú chránení. Náklady na dosiahnutie súladu s predpismi v rámci tejto možnosti politiky sú obmedzené na jednorazové náklady odhadované v priemere na 500 EUR na jednu spoločnosť.

5.3. Posúdenie možnosti politiky č. 4 — Zrušenie smernice

Zrušenie smernice by mohlo znížiť náklady na dosiahnutie súladu s predpismi a administratívne náklady pre podniky o 10,5 až 12,5 EUR na jeden balík služieb, čo by teoreticky mohlo viesť k zníženiu cien pre spotrebiteľov. Úžitok z toho by však závisel od ochoty členských štátov zrušiť svoje vnútroštátne právne predpisy. Väčšina členských štátov však pravdepodobne svoje predpisy v oblasti ochrany spotrebiteľov týkajúce sa stanovených balíkov cestovných služieb zachová. Táto možnosť politiky preto môže mať za následok ešte väčšiu roztrieštenosť vnútorného trhu.

5.4. Posúdenie možnosti politiky č. 5— Modernizácia smernice a rozšírenie jej uplatňovania na balíky služieb poskytovaných „jedným obchodníkom“

Možnosť politiky č. 5 by prispela k lepšiemu fungovaniu vnútorného trhu v sektore balíkov cestovných služieb, odstráneniu právnej roztrieštenosti a vytvoreniu rovnakých podmienok pre prevádzkovateľov. Niektoré neoprávnené náklady na dosiahnutie súladu s právnymi predpismi, napr. tie, ktoré sa týkajú pravidiel pre brožúry, budú odstránené. Došlo by však k nárastu nákladov na dosiahnutie súladu s právnymi predpismi, pokiaľ ide o nové balíky služieb poskytované „jedným obchodníkom“, na ktoré by rozšírila pôsobnosť smernice o balíku cestovných služieb. Za predpokladu, že na 50 % balíkov služieb poskytovaných „jedným obchodníkom“ sa už smernica o balíku cestovných služieb vzťahuje, by výška

dodatočných nákladov na dosiahnutie súladu s právnymi predpismi činila sumu 335 až 424 miliónov EUR (minimálny odhad 7,5 EUR a maximálny odhad je 9,5 EUR na dosiahnutie súladu s právnymi predpismi za jeden balík služieb). Tieto dodatočné náklady na dosiahnutie súladu s právnymi predpismi, ktoré odvetvie poniesie, budú vykompenzované (aspoň čiastočne):

- znížením administratívnych nákladov (395 miliónov EUR),
- úsporami na nákladoch vyplývajúcimi z vyňatia služobných ciest organizovaných cestovnými manažérskymi spoločnosťami z rozsahu pôsobnosti smernice vo výške 60 až 76 miliónov EUR (minimálny odhad 7,5 EUR a maximálny odhad je 9,5 EUR na jeden balík služieb),
- vzájomným uznávaním ochrany v prípade platobnej neschopnosti,
- zavedením obmedzení (v dňoch) na poskytovanie alternatívnych služieb v prípade dlhotrvajúcich prípadov zásahu vyššej moci.

Keďže by sa rozsah pôsobnosti smernice o balíku cestovných služieb rozšíril na viac balíkov služieb poskytovaných „jedným obchodníkom“ (táto možnosť by zahŕňala približne 40 % dovolenkových ciest) a určité pravidlá by sa vyjasnili, miera ujmy spotrebiteľov by sa znížila o 348 miliónov EUR za predpokladu, že sa rozsah pôsobnosti smernice o balíku cestovných služieb rozšíri na 50 % balíkov služieb poskytovaných „jedným obchodníkom“.

5.5. Posúdenie možnosti politiky č. 6 — Odstupňovaný prístup — modernizácia smernice rozšírenie jej uplatňovania na balíky služieb poskytovaných „jedným obchodníkom“ ako aj na balíky služieb poskytovaných „viacerými obchodníkmi“, pričom by sa na asistenčné cestovné služby poskytované „viacerými obchodníkmi“ uplatňoval miernejší režim

V porovnaní s možnosťou politiky č. 5 by táto možnosť viac prispela k lepšiemu fungovaniu vnútorného trhu v sektore balíkov cestovných služieb, odstráneniu právnej roztrieštenosti a vytvoreniu rovnakých podmienok pre prevádzkovateľov. Celková výška dodatočných nákladov na dosiahnutie súladu s právnymi predpismi by sa dala odhadnúť na 528 až 654 miliónov EUR ročne (minimálny odhad 7,5 EUR a maximálny odhad je 9,5 EUR na dosiahnutie súladu s právnymi predpismi za jeden balík služieb).

Tým, že by sa na asistenčné cestovné služby poskytované „viacerými obchodníkmi“ vzťahovala výlučne povinnosť prehlásiť, že nejde o balík služieb, a povinnosť zaistiť ochranu pred platobnou neschopnosťou, by sa zvýšila transparentnosť pre spotrebiteľov a zaistila spravodlivá hospodárska súťaž, a súčasne by sa zamedzilo zbytočným nákladom, ktoré súvisia s plnením všetkých povinností vzťahujúcich sa na balíky služieb.

Tento miernejší režim by bol zvlášť prospešný pre malé a stredné podniky („ďalej len MSP“), ktoré v súčasnosti predávajú balíky služieb poskytované „viacerými obchodníkmi“ ako aj balíky služieb poskytované „jedným obchodníkom“, keďže by pre nich mohlo byť ťažké prevziať zodpovednosť za plnenie všetkých služieb poskytovaných rôznymi obchodníkmi. Tieto spoločnosti by mali možnosť prispôbiť svoje obchodné činnosti tak, aby sa na ne vzťahovali iba niektoré požiadavky smernice o balíku cestovných služieb (ochrana pred platobnou neschopnosťou a povinnosť uvádzať upozornenie „Nejde o balík služieb“). Nie je možné presne vyčíslieť, koľko podnikov by tak učinilo. Avšak za predpokladu, že 25 % balíkov služieb poskytovaných „jedným obchodníkom“ a 50 % balíkov služieb poskytovaných „viacerými obchodníkmi“ by sa v budúcnosti predávalo ako asistenčné cestovné služby, by sa celkové dodatočné ročné náklady na dosiahnutie súladu s právnymi predpismi v prípade možnosti politiky č. 6 dali odhadnúť na 386 až 444 miliónov EUR ročne

(minimálny odhad 7,5 EUR a maximálny odhad je 9,5 EUR na dosiahnutie súladu s právnymi predpismi za jeden balík služieb).

Čo sa týka spotrebiteľov, ich ujma by sa podľa odhadov mohla ročne znížiť o 508 miliónov EUR vďaka tomu, že by sa rozsah pôsobnosti smernice o balíku cestovných služieb rozšíril na viac balíkov služieb. Avšak za rovnakého predpokladu, a síce že by niektorí obchodníci prispôbili svoje obchodné modely a už by nepredávali balíky služieb, by sa ročná ujma spotrebiteľov mohla podľa odhadu znížiť o 430 miliónov EUR. Okrem toho označenie „Nejde o balík služieb“ — by spotrebiteľom umožnilo prijímať rozhodnutia na základe úplných informácií.

5.6. Posúdenie možnosti politiky č. 7 — Modernizácia smernice a rozšírenie jej uplatňovania na balíky služieb poskytovaných „jedným obchodníkom“ ako aj na cestovné služby poskytované „viacerými obchodníkmi“

Podobne ako pri možnosti politiky č. 6, by aj táto možnosť prispela k lepšiemu fungovaniu vnútorného trhu v sektore balíkov cestovných služieb. Avšak v prípade rozšírenia rozsahu pôsobnosti na všetky cestovné služby poskytované „viacerými obchodníkmi“ a ich podriadenia sa všetkým povinnostiam vyplývajúcim zo smernice o balíku cestovných služieb by táto možnosť viedla k vytvoreniu neprimeraných a nespravodlivých nákladov pre spoločnosti, ktoré pôsobia len ako sprostredkovatelia, keďže by nemuseli byť schopné zaručiť poskytnutie všetkých služieb zahrnutých v kombinácii cestovných služieb. Celkové dodatočné náklady na dosiahnutie súladu s právnymi predpismi by sa dali odhadnúť na 610 až 773 miliónov EUR ročne (minimálny odhad 7,5 EUR a maximálny odhad je 9,5 EUR na dosiahnutie súladu s právnymi predpismi za jeden balík služieb). Touto možnosťou politiky by sa ďalej zvýšil počet spotrebiteľov chránených smernicou o balíku cestovných služieb a znížila by sa ročná ujma spotrebiteľov o 593 miliónov EUR.

6. POROVNANIE MOŽNOSTÍ

„Odstupňovaný prístup“ možnosti č. 6, vrátane čiastkového variantu 3 B, má v porovnaní s ostatnými možnosťami politiky niekoľko výhod. Splňa totiž stanovené ciele politiky, pretože by sa vďaka nemu zabezpečili rovnaké podmienky a zároveň by sa dosiahlo, že náklady na dosiahnutie súladu s právnymi predpismi budú primerané pre nové subjekty patriace do rozsahu pôsobnosti revidovanej smernice. Táto možnosť takisto ponúka miernejší režim, ktorý by bol osobitne prospešný pre MSP a mikropodniky, ktoré by nemuseli byť schopné niesť zodpovednosť za plnenie rôznych služieb zahrnutých v kombinácii cestovných služieb. Pre spotrebiteľov by možnosť politiky č. 6 znamenala výrazné zníženie ujmy spotrebiteľov v dôsledku rozšírenia svojho rozsahu pôsobnosti, zabezpečenie ochrany pred platobnou neschopnosťou pre všetky typy kombinovaných cestovných služieb, objasnenie niektorých zastaraných a nejasných pravidiel súčasnej smernice a zvýšenie transparentnosti informácií poskytovaných spotrebiteľom. Ponúka spravodlivú rovnováhu medzi záujmami podnikov a spotrebiteľov, keďže rieši len tie situácie, kde konkrétne aspekty upozorňujú spotrebiteľa na to, že si kupuje balík služieb, a zároveň uplatňuje „miernejší režim“ iba s niektorými požiadavkami smernice o balíku cestovných služieb (ochrana pred platobnou neschopnosťou a informačné povinnosti) na situácie, kde je prepojenie medzi ponúkanými službami menej výrazné.

7. MONITOROVANIE A HODNOTENIE

Proces monitorovania a hodnotenia by sa mal zamerať na ciele stanovené vo vymedzení problému. Najneskôr päť rokov po uplynutí lehoty na transpozíciu smernice by mala byť Európskemu parlamentu a Rade predložená správa o jej uplatňovaní.